

Pacientu pašsajūta pēc vairogdziedzera vēža kompleksas ārstēšanas

*Irina Liepiņa^{1,2}, Artūrs Ozoliņš^{1,2}, Zenons Narbutis^{1,2},
Jānis Gardovskis^{1,2}*

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

² Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

Ievads. Pacientu skaits ar vairogdziedzera vēzi ik gadu palielinās. Pēc Slimību profilakses un kontroles centra datiem Latvijā 2013. gadā reģistrēti 246 jauni pacienti ar vairogdziedzera vēzi.

Darba mērķis. Izvērtēt Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas pacientu ar diagnozi “vairogdziedzera vēzis” pašsajūtu pēc ārstēšanas.

Materiāls un metodes. Retrospektīvi prospektīvā pētījumā iesaistīti 110 pacienti ar histoloģiski pierādītu vairogdziedzera vēzi, kuri 2013. gadā operēti Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcā un saņēmuši I¹³¹ terapiju stacionārā “Latvijas Onkoloģijas centrs”. Vēlīnā pēcoperācijas periodā izvērtēta pacientu pašsajūta, veicot telefonisku aptauju. Aptaujas anketa sastāv no 10 jautājumiem. Pacientam tiek piedāvāts novērtēt pašsajūtu 5 ballu sistēmā: 1 – ļoti slikti, 2 – slikti, 3 – viduvēji, 4 – labi, 5 – ļoti labi. Gadījumos, kad pacients pašsajūtu novērtē negatīvi, bija precizēts tā iemesls. Pacientiem tika uzdoti determinēti jautājumi par rīšanas un runas traucējumiem, par pēcoperācijas rētu. Noskaidrots, vai pacients turpina novērošanu pie endokrinologa, ģimenes ārsta vai radiologa terapeita.

Rezultāti. Telefoniski tika aptaujāti 106 pacienti (96%). No aptaujātajiem 106 pacientiem, 32 (30%) ir apmierināti ar dzīves kvalitāti pēc ārstēšanas, 74 (70%) pacienti nav apmierināti ar dzīves kvalitāti. No tiem 6 (8%) ir neapmierināti ar pēcoperācijas rētu, 19 (26%) pacienti uzskata, ka ir mainījusies balss, 17 (23%) pacientiem sagādā grūtības katru dienu lietot vairogdziedzera hormonu aizstājterapiju, 32 (43%) pacienti savu pašsajūtu novērtē, kā “sliktu” citu blakusslimību dēļ, no kurām biežākās ir kardiovaskulārās sistēmas slimības. Visi pacienti gada laikā tika novēroti pie ģimenes ārsta vai endokrinologa, kontrolējot vairogdziedzera hormonus vienu reizi pēc radionuklīdās terapijas.

Secinājums. Galvenais ārstēšanas mērķis ir saglabāt pacienta dzīves kvalitāti. Pēc mūsu pētījuma datiem, lielākai pacientu daļai ir viena sūdzība, kas tomēr vēl neveicina dzīves kvalitātes pasliktināšanos un neierobežo ikdienas aktivitātes. Pacientu pašsajūtu ietekmē blakusslimības.